Azərbaycan dəmir yolları yeni inkişafa doğru

Müstəqil Azərbaycan sürətlə inkişaf edir, yüksək iqtisadi uğurlar əldə edir. Təməlini ulu öndərimiz Heydər Əliyevin qoyduğu iqtisadi islahatların bu gün Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən ardıcıl olaraq davam etdirilməsinin nəticəsidir ki, həyatımızın bütün sahələrində olduğu kimi nəqliyyat, o cümlədən də ölkənin dəmir yolu sahəsində yeni inkişaf dönəmi başladı. Ölkənin iqtisadi inkişafı üçün nəqliyyat ən mühüm amillərdən biridir deyən ölkə rəhbəri bu sahəyə xüsusi qayğı və diqqət göstərir. Uğurla həyata keçirilən islahatların sayəsində bu gün Azərbaycan dəmir yolu sahəsində logistik mərkəzə, tranzit ölkəyə çevrilir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu nəqliyyat dəhlizinin reallaşdırılması, Şərq-Qərb, Şimal-Cənub beynəlxalq əhəmiyyətli, qlobal layihələrin həyata keçirilməsində Azərbaycan əsas rol oynayır.

Bu gün Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin dəmir yolu sektorunun inkişafı, yenidən qurulması və müasirləşməsi ilə bağlı qarşıya qoyduğu işlər "ADY" QSC-nin sədri, millət vəkili Cavid Qurbanovun Cəmiyyətə sədr təyin olunmasından ötən dövr ərzində yeni texnologiyaların tətbiq olunması ilə ardıcıl olaraq, yüksək keyfiyyətlə həyata keçirilir. Dəmir yolunun inkişafına dair qəbul olunmuş Dövlət Proqramına əsasən, enerji təchizatının sabit cərəyandan dəyişən cərəyana keçirilməsi, yol təsərrüfatının sağlamlaşdırılması, lokomotiv və vaqon parkının yenilənməsi və digər mühüm işlər yerinə yetirilmişdir. Yük daşımalarına olan tələbatın ödənilməsi, xidmət səviyyəsinin müasir tələblərə çatdırılması, əlavə yüklərin cəlb olunması və daşınan yüklərin mənzil başına təhlükəsiz olaraq vaxtında çatdırılması üçün müasir texniki vasitələrin yeniləşdirilməsi əsas şərtlərdəndir.

Son vaxtlar "ADY" QSC-nin sədri Cavid Qurbanovun rəhbərliyi ilə dəmir yolunun, lokomotiv parkının yeniləşdirilməsi istiqamətində də mühüm addımlar atılır. Bu istiqamətdə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC ilə Fransanın "Alstom Transportation S.A." şirkəti arasında 12 may 2014-cü il tarixdə "ADY" QSC ilə "Alstom" şirkəti arasında dəyişən cərəyanla işləyən 40 ədəd yük, 10 ədəd sərnişin lokomotivlərinin alınması ilə bağlı müqavilə imzalanmışdır. Artıq Fransanın Belfort şəhərində şirkətin "ADY" QSC üçün istehsal etdiyi birinci Prima M4 sərnişin lokomotivinin və Qazaxıstanın "Astana" xüsusi iqtisadi zonasının ərazisində yerləşən EKZ zavodunda ilk yük lokomotivi olan Prima T8-in (AZ8A) təqdimat mərasimi olub. Bu günlərdə isə iki sistemli sərnişin lokomotivinin dəmir yolunun Puta-Qaradağ mənzilində saatda 159 km sürətlə uğurlu sınaq yürüşü keçirilib. Bu sürət ölkə dəmir yolu tarixində bir ilkdir. Tam istismara verildikdən sonra artıq beynəlxalq tələblərə cavab verən sərnişindaşıma xidmətinin həyata keçirilməsi təmin ediləcək və sərnişinlər mənzil başına daha tez və təhlükəsiz şəraitdə çatdırılacaq.

Ötən üç ildə dəmir yolunun tikinti, quruculuq işləri geniş vüsət almışdır. Bunlardan paytaxtımızın giriş qapısı olan Bakı Sərnişin Vağzalının müasir dünya standartları səviyyəsində olması üçün burada yenidənqurma işləri aparılmışdır. Vağzalın əsas binasının fasadı yenidən qurulmuş, vağzalın inzibati binasının daxilindəki iş otaqları və bilet kassaları, saxlama kameraları, sərnişin platformaları tamamilə yeni, müasir görkəm almışdır. Bundan başqa, Bakı və Sumqayıt şəhərləri arasında mövcud olan sərnişin sıxlığını, eləcə də avtomobil yolunda tıxac problemini həll etmək üçün bu şəhərlər arasında mövcud olan dəmir yolu xətti yenidən əsaslı təmir edildi və 2015-ci ilin 12 sentyabrında Bakı şəhərinin stansiyasında Bakı-Sumqayıt marşrutu ilə hərəkət edəcək ilk sərnişin qatarının yolasalınma mərasimi keçirildi. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev tədbirdə iştirak etmiş, burada həyata keçirilən təmir-tikinti işlərini yüksək qiymətləndirmişdir.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin inzibati binasında da yenidənqurma işləri ən yüksək səviyyədə aparılmışdır. İnzibati bina 1956-cı ildən istifadəyə verilsə də burada heç bir təmir işləri görülməmişdir. İnzibati binanın dam örtüyü tamamilə dəyişdirilmiş, işçilərə müasir tələblər səviyyəsində iş şəraiti yaradılmış, bütün iş otaqları yeni mebel və avadanlıqlarla təchiz edilmiş, binanın isitmə və soyutma sistemi mərkəzləşdirilmiş, sürətli internet şəbəkəsinə qoşulma təmin olunmuşdur.

Ölkə başçısının tapşırığına əsasən Azərbaycan brendi olan "Asan Xidmət" mərkəzlərinin olmadığı regionlarda vətəndaşların dövlət xidmətlərinə olan tələbatını təmin etmək üçün müasir texniki avadanlıqlarla təchiz olunmuş səyyar "Asan qatar" konsepsiyası reallaşdırılıb. Bakı Vaqon Deposunda hazırlanan səyyar "Asan qatar"da gözləmə zalı, xidmət zalı, laboratoriya, əməkdaşların istirahət kupeləri olmaqla 4 vaqondan ibarətdir. Burada ilk dəfə olaraq "ADY" QSC-nin xidmətləri üçün ayrıca pəncərə yaradılıb. Bu səyyar qatarda 4 dövlət orqanına - Ədliyyə, Daxili İşlər, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirlikləri, həmçinin Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinə 9 növ xidmət göstəriləcəkdir. Bu xidmətin yaradılmasında isə əsas məqsəd dövlət xidmətlərinin vətəndaşlar üçün daha rahat, yeni və innovativ üsullarla əlçatanlığını təmin etmək və region sakinlərinin məmnunluğuna nail olmaqdır. "Asan qatar"ın ilk fəaliyyətə başladığı məntəqə Qazax rayonu olmuşdur.

Son illər dəmir yolu xətlərinin dəyişdirilməsi və əsaslı təmiri işlərinə də start verilmişdir. Bu müddət ərzində Bakı— Böyük— Kəsik yollarının əsaslı təmiri də diqqət mərkəzində olmuşdur. 14 aprel 2015-ci ildə "Azərbaycan Dəmir Yollarının yenidən qurulması" layihəsinin 2-ci mərhələsinin icrası məqsədilə, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC ilə Çexiya Respublikasının "MORAVİA STEEL" şirkəti arasında "Azərbaycan Respublikası Dəmir Yollarının Bakı-Böyük-Kəsik sahəsində 600 km hissəsinin maddi-texniki təchizatı və əsaslı təmiri" barədə İxrac müqaviləsinə əlavə saziş imzalanmışdır. 2015-ci ilin oktyabr ayından etibarən təmir işlərinin növbəti mərhələsinə start verilmişdir.

Azərbaycanın tranzit potensialının artırılması üçün də olduqca uğurlu addımlar atılır. Ölkəmizin önəm verdiyi layihələrdən biri də "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizidir. "Şimal-Cənub" Nəqliyyat Dəhlizinin yaradılması tarixi bir hadisədir. Bu dəhliz Şimali Avropanı Cənub-Şərqi Asiya ilə birləşdirir.

Bu layihənin icrası çərçivəsində Azərbaycan tərəfi öz üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirdi. Artıq Astara stansiyasından İran İslam Respublikası dövlət sərhədinə qədər birxətli 8,3 km dəmir yolunun çəkilişi və Astara çayı üzərindəki dəmir yolu körpüsünün tikintisi yekunlaşıb, sınaq qatarı sərhədi yeni tikilmiş körpü vasitəsilə keçib. Eyni zamanda Astara (İran) 35 hektar ərazidə dəmir yolu stansiyasının tikintisi və yüklərin boşaldılması üçün terminalın inşası davam edir. "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi tam gücü ilə fəaliyyətə başladıqdan sonra Avropa ölkələrinin, Rusiyanın, Orta Asiya və Qafqaz regionlarının Fars körfəzi və Hindistana çıxışına, Xəzəryanı ölkələrin Qara dəniz limanları ilə ticarət əlaqələrinin intensivləşdirilməsinə şərait yaradacaq. "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin digər marşrutlarla müqayisədə əsas üstünlüyü tranzit məsafəsinin və tranzit vaxtının iki-üç dəfə az olmasıdır.

Cənub-Qərb Nəqliyyat Dəhlizinin fəaliyyətə başlaması istiqamətində görülən işlər də təqdirəlayiqdir. Bu dəhliz İran, Azərbaycan, Gürcüstan, Ukrayna vasitəsilə Hindistandan Avropaya və əks istiqamətdə yüklərin daşınmasında vaxt itkisini xeyli azaldır. İlkin hesablamalara görə bu dəhliz üzrə yükdaşımaları 7 gün ərzində həyata keçirmək mümkün olacaqdır.

Bu gün Azərbaycan dəmir yollarında yeniləşmə işləri sürətlə davam etdirilir və bu işlərdə dəmiryolçuların MHİRK-nin kollektivi də öz töhfəsini verir. "ADY" QSC-nin rəhbərliyi dəmiryolçuların sosial-iqtisadi problemlərinin həllini də öz fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri hesab edir. "ADY" QSC ilə MHİRK arasında imzalanmış saziş məhz bu məqsədə xidmət edir. Dəmiryolçuların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, sağlamlıqlarının qorunması daim nəzarətdə saxlanılır və ön plandadır. Mütəmadi olaraq onların şikayət və ərizələrinə baxılması, problemlərinin həlli yolları müzakirə edilir, mövcud problemlərin aradan qaldırılması üçün tədbirlər görülür. MHİRK-in Rəyasət Heyətinin qərarına əsasən 22 müəssisə "İlin ən yaxşı müəssisəsi", 73 nəfər "Əla yol işçisi", 30 nəfər maşinist "F.Ağayev adına" mükafata layiq görülüb. Dəmiryolçuların sosial vəziyyətlərinin, o cümlədən mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması "ADY" QSC-nin sədri Cavid Qurbanovun daim diqqətindədir. Cəmiyyət rəhbərliyi və MHİRK-in əlbir fəaliyyəti sayəsində 178 nəfər yeni mənzillə təmin olunmuş, hazırda isə bayram ərəfəsində 22 nəfər mənzillə təmin olunacaqdır və bu işlər bundan sonra da davam etdiriləcəkdir. Vurğulayım ki, 2014-2018-ci illərin yay mövsümündə 7 min nəfərə yaxın dəmiryolçu və onların ailə üzvləri Nabranda fəaliyyət göstərən "Lokomotiv" İstirahət Mərkəzində istirahət etmişlər.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə əlaqədar "ADY" QSC ilə MHRİK-i" Heydər Əliyev və "Azərbaycan Dəmir Yolu nəqliyyatı" mövzusunda elmi-praktik konfrans - "dəyirmi masa" keçirilib. Bundan başqa, "Lokomotiv" İstirahət Kompleksində ulu öndərin 95 illiyinə həsr olunmuş idman spartakiadası keçirilib. 5 idman növü ilə keçirilən yarışda 200-dən çox dəmiryolçu - idmançı mübarizə aparmışdır. Spartakiadanın qaliblərinə yubiley ərəfəsində kubok, diplom və pul mükafatları təqdim olunmuşdur. Bu yaxınlarda Azərbaycan dəmiryolçularının MHİRK-in III Plenumunda da son vaxtlar ölkə dəmir yolunda həyata keçirilən islahatlar, əldə olunan uğurlar və qarşıda duran perspektiv planlar haqqında söhbət aparıldı. Plenumda qeyd olundu ki, qazanılan bu uğurların təməlində "ADY" QSC-nin sədri, millət vəkili Cavid Qurbanov başda olmaqla bütün dəmiryolçuların gərgin əməyi dayanır. Plenumda idarə və müəssisələrdə ərizə və şikayətlərə baxılmasının vəziyyəti və s. məsələlər barədə də müzakirələr aparıldı. Bundan başqa, Bakıda "Nəqliyyatçıların əmək hüquqlarının həmkarlar ittifaqları tərəfindən müdafiəsi" mövzusunda VII Beynəlxalq regional konfrans keçirildi. Konfransda MDB və Baltikyanı ölkələrin nəqliyyat işçilərinin 30 həmkarlar ittifaqlarından 80 nümayəndə iştirak etdi. Konfrans iştirakçılarına son zamanlar ölkənin dəmir yolu sektorunda görülən işlər, həyata keçirilən islahatlar, işçilərin sosial problemlərinin həlli istiqamətində atılan addımlar barədə məlumat verildi.

Ötən ay sentyabrın 18-də Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin sərəncamı ilə respublikanın ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə "ADY" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov "Şöhrət" ordeni ilə təltif olundu. Bu təltif həm də dəmiryolçuların əməyinə verilən böyük qiymət kimi də qəbul olunur. Fürsətdən istifadə edib bütün dəmiryolçular, o cümlədən dəmiryolçuların Müstəqil Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin kollektivi və şəxsən öz adımdan hörmətli Cavid Qurbanovu bu təltif münasibətilə təbrik edir, ona fəaliyyətində yeni uğurlar arzulayırıq.

Fəzail BAĞIROV,
Azərbaycan Dəmiryolçularının Müstəqil Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin sədri.